

A cégautóadó és az azzal összefüggő egyes személyi jövedelemadó kérdések 2009.

Egyszerűsítést jelent az adózók számára és egyben igazságosabbá teszi az adóterhelést a cégautókra vonatkozó új szabályozás. Eszerint a személyi jövedelemadóban megszűnt a cégautóadó korábban alkalmazott rendszere, helyébe lépett egy vagyoni típusú cégautóadó, amely szélesebb adózási bázison kisebb terhelést jelent azoknak, akik eddig (is) fizették a cégautóadót, viszont a jövőben azok is fizetnek majd, akik eddig ezt nem tették.

Az új cégautóadóval kapcsolatos anyagi jogi szabályozás 2009. február 1-jétől a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (Gjt.) IV. fejezetébe került, és egyidejűleg a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: szja-törvény) cégautó-adóra vonatkozó rendelkezései hatályukat veszítették. Az ebből származó adóbevétel teljes egészében a központi költségvetést illeti, és az éves költségvetési törvényben sem kerül „visszahagyásra” a települési önkormányzatok részére, ellentétben például magával a „rendes” gépjárműadóval.

A 2009. évi költségvetési törvény szerint az adónem bevételi előirányzata 27 milliárd forint.

Negyedévenként önadózással (mely ez esetben adómegállapítási-, adóbevallási- és adóbefizetési kötelezettséget jelent) kell megállapítani a naptári év minden olyan hónapjára, amely(ek)ben az adókötelezettség fennáll(t). A bevallást a negyedévet követő hónap 20. napjáig kell benyújtani az állami adóhatósághoz, és ugyanaddig esedékes az adó megfizetése is a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01076167 számú, APEH Cégautóadó bevételi számla elnevezésű számlára. A cégautóadó bevallására – minden adóalany, tehát a magánszemélyek vonatkozásában is – a **0901-es bevallás** szolgál (majd).¹ A szabályok 2009. február 1-jei hatálybalépésére tekintettel 2009. április 20-áig a február és március havi cégautóadót kell bevallani és megfizetni. Ezt követően – ha az adókötelezettség az év hátralévő 11 hónapjában fennáll – a negyedévek már teljesekek.

1. Az adó tárgya

A cégautóadóval kapcsolatosan megváltozott a jogalkotói filozófia. Az szja-törvény szerinti cégautóadóval a cég autójának (a cég tulajdonában levő személygépkocsinak) magáncélú használatát terhelte a törvényhozó. Az új szabályok szerint a cégautóadót **a nem magánszemély tulajdonában álló**, továbbá az olyan (akár magánszemély tulajdonában álló magyar rendszámú, akár külföldön üzembe helyezett) személygépkocsi után kell megfizetni,² amely után a számvitelről szóló törvény³ szerinti költséget, ráfordítást, illetve az szja-törvény szerint **tételes költségelszámolási módszerrel** költséget, értékcsökkenési leírást (a továbbiakban együtt: költséget) számoltak el. A személygépkocsi utáni költségnek, ráfordításnak a személygépkocsi üzemeltetésével közvetlenül összefüggő, kizárólag a személygépkocsi tulajdonlása, használata esetén felmerülő költségek minősülnek. Különösen ide tartozik a személygépkocsi üzemanyag-kenőanyag költsége, az adóéven belül elhasználódó tartalék alkatrészek költsége, a javítás, a karbantartás díja, a személygépkocsi bérleti-, illetve lízingdíja, az értékcsökkenési leírás, a kötelező felelősségbiztosítás és a casco díja, a gépjárműadó.

¹ Bevallás az egyes adókötelezettségekről az államháztartással szemben havi, évközi (negyedéves), éves bevallás benyújtására kötelezett adózók részére. A nyomtatvány a nem elektronikus bevallásra kötelezettek esetében **papíralapon is beadható**.

² Az adókötelezettség szempontjából tehát közömbös, hogy a személygépkocsit külföldön vagy belföldön vették-e nyilvántartásba, az adót a külföldi rendszámmal ellátott személygépkocsi után is meg kell fizetni, ha utána az szja-törvény, illetve a Sztv. alapján költséget számoltak el. Az adókötelezettséget nem befolyásolja az sem, ha a személygépkocsit a forgalomból kivonták.

³ 2000. évi C. törvény (Sztv.)

Tételes költségelszámolásnak az minősül, amikor a magánszemély útnyilvántartás alapján a személygépkocsi után ténylegesen költséget számol el, vagy – *értécsökkenési leírás és gépjármű átalányköltség esetén* – az szja-törvény szerinti nyilvántartásában rögzít.⁴ A költségek tételes elszámolására egyebekben az szja-törvény járművek költségeire vonatkozó szabályai irányadóak.⁵

Személygépkocsi a négy, illetve három gumiabroncskerékkel felszerelt olyan gépjármű, amely a vezetővel együtt legfeljebb nyolc felnőtt személy szállítására alkalmas, azzal, hogy idetartozik a benzinüzemű, a dízelüzemű és a gázüzemű személygépkocsi, a versenyautó és az önjáró lakóautó is.⁶ Személygépkocsinak minősül továbbá az a vegyes használatú, 2500 kg-ot meg nem haladó megengedett együttes tömegű olyan gépjármű (nagy rakodóterű személygépkocsi) amelynek a rakodótere gyárilag kialakítva kettőnél több utas szállítására alkalmas, de kézzel egyszerűen oldható ülésrögzítése révén a felhasználás szerinti terhek szállítására bármikor átalakítható a válaszfal mögötti rakodótér, ideértve azt az esetet is, ha az ülés eltávolítására visszafordíthatatlan műszaki átalakítással került sor.⁷

Az előzőek alapján tehát a vezetővel együtt több mint nyolc fő szállítására alkalmas (mikrobusz, transzporter, autóbusz), valamint a 2500 kg-ot meghaladó együttes tömegű vegyes használatú tehergépjárművek nem számítanak személygépkocsinak. Tehergépjárműnek számít, ha a járművet gyárilag úgy alakították ki, hogy átalakítva sem alkalmas kettőnél több utas szállítására. Ilyenkor az együttes tömegre vonatkozó feltételt nem kell vizsgálni. Ha azonban a jármű alaptípusa szerint kettőnél több utas szállítására is alkalmas lett volna, akkor a 2500 kg-ot el nem érő együttes tömeg esetén személygépkocsinak minősül abban az esetben is, ha oly módon távolították el például a hátsó üléseket, hogy azokat már utóbb sem lehet visszaszerelni, és ha ennél fogva valójában nem alkalmas már kettőnél több utas szállítására.

2. Az adó alanya

Az adóalanyiság fő szabály szerint a tulajdonos személyéhez kapcsolódik, kivételekkel. Az adó alanya *hatósági nyilvántartásban*⁸ *szereplő személygépkocsi esetén (a járműnyilvántartás szerinti) bejegyzett tulajdonos, kivéve, ha a tulajdonos magánszemély, és a személygépkocsi után nem történik költségelszámolás. Ha a személygépkocsinak több tulajdonosa van,* akkor a tulajdonosok (mint tulajdonostársak) a tulajdoni hányadaik arányában minősülnek adóalanyoknak, azaz a fizetendő cégautóadót a tulajdoni hányadukkal arányosan viselik. Ha a közös tulajdonban levő személygépkocsinak magánszemély és nem magánszemély egyaránt (Országos Járműnyilvántartás szerinti) tulajdonosa, akkor a személygépkocsi után kell adót fizetni (ez a személygépkocsi adótárgy), azzal, hogy a fizetendő adó a tulajdonosok tulajdoni hányada arányában megoszlik a tulajdonostársak között. Fennáll az adókötelezettség akkor is, ha két magánszemély közös (Országos Járműnyilvántartás szerinti) tulajdonában levő személygépkocsi után csak az egyik magánszemély tulajdonos számol el költséget. A cégautóadót a tulajdonostársak ilyenkor is a tulajdoni hányaduknak megfelelően viselik.

Ha a hatósági nyilvántartásban szereplő személygépkocsit pénzügyi lízingbe adják, akkor a lízingbe vevő (és nem a tulajdonos lízingtársaság) az adóalany, szintén kivéve azt az esetet,

⁴ Szja-törvény 5. számú melléklet II. 3. pont Tárgyi eszközök nyilvántartása.

⁵ Szja-törvény 3. számú melléklet IV. fejezet; 11. számú melléklet III. fejezet.

⁶ Kivételt képez tehát a **kizárólagosan elektromos hajtómotorral ellátott személygépkocsi.**

⁷ Szja-törvény 3. §-ának 45. pontja.

⁸ A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala által vezetett Országos Járműnyilvántartás.

ha a lízingbe vevő magánszemély, és az általa lízingbe vett személygépkocsi után nem történik költségelszámolás.

Ha a hatósági nyilvántartásban szereplő személygépkocsi után a költséget **nem a magánszemély tulajdonos, illetve nem a pénzügyi lízingbe vevő magánszemély számolja el**, és a személygépkocsit ténylegesen használó a tájékoztatási kötelezettségét⁹ nem teljesíti (konjunktív feltételek!), akkor az egyébként a tulajdonost, illetve pénzügyi lízingbe vevőt terhelő cégautóadót **a használó köteles megfizetni**, azaz ő válik az adó alanyává.

Hatósági nyilvántartásban nem szereplő személygépkocsi esetén az a személy vagy szervezet lesz az adó alanya, aki/amely a *(például külföldön üzembe helyezett)* személygépkocsi használata után költséget (a Sztv. szerint költséget, ráfordítást, illetve az szja-törvény szerinti tételes költségelszámolással költséget, értékcsökkenési leírást) számol el.

Az átalányadózó egyéni vállalkozó és az evás egyéni vállalkozó, a Sztv. hatálya alá nem tartozó eva-alany, a fizetővendéglátó tevékenységére tételes átalányadózást alkalmazó magánszemély személygépkocsijára **nem vonatkozik cégautóadó-fizetési kötelezettség**, esetükben ugyanis nem valósul meg tételes költségelszámolás. Nem cégautóadó-tárgy a magyar hatósági nyilvántartásban nem szereplő személygépkocsi, ha azt átalányadózást, tételes átalányadózást alkalmazó adózó, vagy a Sztv. hatálya alá nem tartozó eva alany használja.

A nem magánszemély evaalany

- *a tulajdonában lévő, általa pénzügyi lízingbe vett személygépkocsi után, illetve*
 - *a magyar járművekről vezetett hatósági nyilvántartásban nem szereplő (külföldi rendszámú) személygépkocsi után, ha az adózó a Sztv. hatálya alá tartozik,*
- cégautóadó fizetésére kötelezett, azaz alanya a cégautóadónak.

3. Az adókötelezettség keletkezése és megszűnése

A cégautóadót az adóévet képező naptári évben azokra a hónapokra kell megfizetni, amelyekben az adókötelezettség fennállt.¹⁰ A cégautóadó-kötelezettség – más tárgyi adókhoz hasonlóan – az adókötelezettség keletkezése napján kezdődik, és mindaddig fennáll, amíg az adókötelezettség meg nem szűnik a Gjt. 17/C. §-ban említett okok miatt. Az adókötelezettség időbeli terjedelme az adókötelezettség keletkezésének és megszűnésének napja közötti időszakot öleli fel, az adót ezen időszak érintett naptári hónapjai után kell megfizetni.

A nem magánszemély tulajdonában álló vagy a nem magánszemély által pénzügyi lízingbe vett, hatósági nyilvántartásban szereplő (tehát magyar rendszámú) személygépkocsi esetén az adókötelezettség a tulajdonszerzés, illetve a pénzügyi lízingbe vétel hónapját követő hónap első napján keletkezik, és annak a hónapnak az utolsó napjáig tart, amelyben a személygépkocsit a tulajdonos elidegeníti (eladja, elajándékozza), illetve a lízingbe adónak visszaadja. A 2009. február 1-je előtt megszerzett, lízingbe vett személygépkocsi esetén az adókötelezettség keletkezése 2009. február 1-je.

Ha a hatósági nyilvántartásban szereplő (magyar rendszámú) személygépkocsi magánszemély tulajdonában áll, vagy azt magánszemély vette pénzügyi lízingbe, akkor az adókötelezettség annak a hónapnak az első napján keletkezik, amelyet megelőző hónapban a személygépkocsi után a tulajdonos, illetve a lízingbe vevő költséget számolt el. Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napján szűnik meg, amelyben a magánszemély utoljára számol el költséget.

⁹ 1991. évi LXXXII. törvény 17/C. § (3) bekezdés.

¹⁰ Gjt. 17/C. § (6) bekezdés.

Ha a magánszemély tulajdonos, illetve a pénzügyi lízingbe vevő ***a személygépkocsi használatát ellenérték fejében nem magánszemélynek engedi át***, és így a költséget a személygépkocsi után nem a személygépkocsi magánszemély tulajdonosa, illetve annak pénzügyi lízingbe vevője számolja el, akkor az adókötelezettség a személygépkocsi használatra való átengedését követő hónap első napján keletkezik. Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napján szűnik meg, amelyben a használó arról nyilatkozik, hogy a személygépkocsi után költséget már nem kíván elszámolni, mely nyilatkozat praktikusán a személygépkocsira vonatkozó bérleti jogviszony megszűnését jelenti.

Ha például a magánszemély tulajdonos 2009. januárjában a személygépkocsi után már számolt el „tételes módszerrel” költséget, de utoljára ezt márciusban tette, akkor 2009. február 1-jétől a személygépkocsi adóköteles március utolsó napjáig, azaz két hónapon keresztül. Amennyiben a magánszemély 2009. júniusában mégis számol el költséget a személygépkocsijával kapcsolatosan, akkor 2009. július 1-jétől a cégautóadó-kötelezettség újra kezdődik. Az adóalany – fő szabályként – itt is természetesen mindvégig a tulajdonos.

Ha ***a személygépkocsi használatának átengedése*** – a bárki számára – ***ingyenesen vagy másik magánszemély részére ellenérték fejében történik***, és a költséget a személygépkocsi után nem a magánszemély tulajdonos, illetve pénzügyi lízingbe vevő számolja el, akkor az adókötelezettség annak a hónapnak az első napján keletkezik, amelyet megelőző hónapban a költségelszámolás ténylegesen megtörtént.

Ha a személygépkocsi után a költséget nem a magánszemély tulajdonos, illetve a pénzügyi lízingbe vevő számolja el, akkor a költség első ízben való elszámolásának tényéről és időpontjáról a használó – ezen időpontot követő 8 napon belül – a tulajdonost, illetve pénzügyi lízingbe vevőt ***köteles írásban értesíteni***. Ha ezt a nyilatkozattételt elmulasztja, akkor az adóalanyiság átfordul hozzá, és az egyébként a tulajdonost, illetve pénzügyi lízingbe vevőt terhelő cégautóadót maga a használó köteles megfizetni.

Arra az esetre, ha a költséget magánszemély számolja el, a Gjt. 17/C. §-a meghatározza a költség elszámolásának napját. Így a költség elszámolásának napja:

- a) *ha a személygépkocsi után magánszemély számol el költséget, akkor az a nap, amely napon a költségről szóló bizonylatot kiállították, vagy amely napot az útnyilvántartásba a gépjármű használatával összefüggésben bejegyezték.*
- b) *értékcsökkenési leírás elszámolása esetén – fő szabályként – az értékcsökkenési leírás megkezdésétől a teljes leírásig terjedő időszak minden hónapjának első napja, míg ha az amortizáció elszámolás átalányban történik, akkor a személygépkocsi használatbavételének napja,*
- c) *az szja-törvény 11. számú melléklete III. pontjának 11. pont szerinti (havi 500 km utáni) átalányköltség elszámolása esetén az év mindazon hónapjának első napja, amelyre vonatkozóan a mezőgazdasági őstermelő, illetve egyéni vállalkozó az 500 km átalányt elszámolta.¹¹*

A költség, ráfordítás Sztv. szerint történő elszámolása miatt keletkező adókötelezettség szempontjából a költség elszámolásának napját a számviteli szabályok alkalmazásával kell meghatározni.

¹¹ *Ha ugyanazon személygépkocsi után a férj és a feleség is elszámol havi 500 km átalányt, a cégautóadót akkor is az fizeti meg, aki a forgalmi engedélyben tulajdonosként szerepel. Ha mindketten be vannak jegyezve a forgalmi engedélybe tulajdonosként, akkor a cégautóadó-fizetési kötelezettség a tulajdoni hányad arányában megoszlik közöttük.*

A hatósági nyilvántartásban nem szereplő (külföldi rendszámú) személygépkocsi után az adókötelezettség annak a hónapnak az első napján keletkezik, amelyet megelőző hónapban a személygépkocsi után költséget számoltak el. Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napján szűnik meg, amelyben a személygépkocsi után a tulajdonos vagy a használó utoljára számolt el költséget.

Az előzőektől függetlenül megszűnik az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napján, amelyben a személygépkocsit jogellenesen elidegenítették, vagy amelyben a személygépkocsi megsemmisült.

A kifizető által a magánszemély tulajdonában levő személygépkocsi hivatalos használatára tekintettel kifizetett, és személyi jellegű egyéb ráfordításként elszámolt költségtérítés sem a kifizetőnél, sem a magánszemélynél nem keletkeztet cégautóadó-fizetési kötelezettséget, feltevére, hogy a magánszemély nem számol el tételesen személygépjármű-használattal kapcsolatos költséget.

Nem keletkeztet cégautóadó-fizetési kötelezettséget az sem, ha a magánszemély tulajdonában álló személygépkocsi után kizárólag a *kiküldetési rendelvénnyel hivatalt, üzleti utazás*¹² költségtérítése címén a teljesített kilométer-távolság (futásteljesítmény) figyelembevételével az utazásra, valamint étellemezési költségtérítésként kifizetett összeg nem haladja meg a jogszabályban meghatározott, igazolás nélkül elszámolható mértéket.¹³ Az szja-törvény 3. számú mellékletének II. pontja szerint az szja-törvényben elismert költségek esetében, ha jogszabály (*törvény vagy kormányrendelet*) költségtérítésről rendelkezik, akkor a ténylegesen felmerült és igazolt kiadás érvényesítése helyett, a jogszabályban meghatározott mértékig, igazolás nélkül számolható el az adott címen költség azzal, hogy akkor ezt a költséget teljes egészében elszámoltnak kell tekinteni. Ilyen költségnek minősül (*a téma szempontjából frekvencián*) a kifizető által a magánszemélynek a saját személygépkocsi használata miatt fizetett költségtérítés összegéből a kiküldetési rendelvénnyel feltüntetett kilométer-távolság szerint az üzemanyag-fogyasztási norma és legfeljebb az állami adóhatóság által közzétett üzemanyagár, valamint a 9 Ft/km általános személygépkocsi normaköltség alapulvételével kifizetett összeg.

A kiküldetési rendelvénnyel alapján bevételnek nem számító költségtérítésben figyelembe vett futásteljesítményt az egyébként kötelezően vezetett útnyilvántartásban nem lehet hivatali (üzleti) utazásnak tekinteni.¹⁴

A kiküldetési rendelvénnyel a kifizetőnek két példányban kell kiállítania: az eredeti példányt a kifizetőnek, a másolatát a magánszemélynek kell az adó megállapításához való jog elévüléséig (a vonatkozó rendelkezések betartása mellett) megőriznie. A bizonylaton fel kell tüntetni a magánszemély nevét, adóazonosító jelét, a gépjármű gyártmányát, típusát, forgalmi rendszámát, a hivatali, üzleti utazás célját, időtartamát, útvonalát, futásteljesítményét, az utazás költségtérítését, az étellemezési költségtérítést. A költségtérítések kiszámításához szükséges adatokat (az üzemanyag-fogyasztási normát, az üzemanyagárát stb.) is rögzíteni kell.¹⁵

¹² **Hivatali, üzleti utazás:** a magánszemély jövedelmének megszerzése, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat elvégzése érdekében szükséges utazás – a munkahelyre, a székhelyre vagy a telephelyre a lakóhelyről történő bejárás kivételével –, ideértve különösen a kiküldetés (kirendelés) miatt szükséges utazást, továbbá az országgyűlési képviselő, a polgármester, az önkormányzati képviselő e tisztségével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás (a lakóhelytől való távollét). [Szja-törvény 3. § 10. pont]

¹³ Szja-törvény 7. § (1) bekezdésének r) pontja.

¹⁴ Szja-törvény 3. számú melléklet IV/6. pont; 11. számú melléklet III/9. pont.

¹⁵ Szja-törvény 3. § 83. pont.

Nem keletkezik cégautóadó fizetési kötelezettség akkor sem, amikor költségtérítés címén (*ideértve különösen a saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítését is*) a munkában töltött napokra a munkahely és a lakóhely között közforgalmi úton mért oda-vissza távolság figyelembe vételével kilométerenként 9 forintot kap a magánszemély.¹⁶ Ha a magánszemély 9 Ft-ot meghaladó költségtérítést kap, akkor a 9 Ft-ot meghaladó költségtérítésrész munkaviszonyból származó jövedelemnek (ezen belül bérnek) minősül, amellyel szemben költség nem számolható el, így többlet-költségtérítéssel kapcsolatosan cégautóadó-fizetési kötelezettség sem keletkezik.

Másként fogalmazva az előzőeket: *minden esetben meg kell fizetni a cégautóadót, ha a magyar rendszámú (nem mentes) személygépkocsi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tulajdonában áll, függetlenül attól, hogy költséget számol-e el azzal kapcsolatosan, vagy sem. A többi személygépkocsi esetén (a törvény szerinti mentességekre is figyelemmel) csak akkor keletkezik cégautóadó fizetési kötelezettség, ha ténylegesen történik költségelszámolás.*

Ha a költségtérítés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott igazolás nélkül elszámolható mértéket, akkor a kifizető – ha a magánszemély nem nyilatkozik a költségelszámolási szándékáról – a kifizetéskor a bevételnek nem számító részt meghaladó többlettérítésből az adott jogviszonyból származó bevételre vonatkozó általános szabályok szerint személyi jövedelemadó előleget von. Ilyenkor (feltéve, hogy a magánszemély később sem számol el tételesen költséget) a magánszemélynek nem keletkezik cégautóadó fizetési kötelezettsége.

Ha az előzőek szerint kifizetett és igazolt bevételével szemben a magánszemély utóbb (az adóbevallásban) mégis tételes költségelszámolással állapítja meg a kapott költségtérítés jövedelemtartalmát, akkor emiatt utólagosan és visszamenőlegesen keletkezik cégautóadó fizetési kötelezettsége minden olyan hónapra, amelyet a költségelszámolás érint, de ezt már csak késedelmi pótlékkal növelten tudja teljesíteni.

Nincs akadálya annak sem, hogy a magánszemély a kifizetéskor az adóelőleg-levonásra vonatkozó rendelkezések szerint költségelszámolásra vonatkozó olyan nyilatkozatot adjon a kifizetőnek, miszerint a kapott bevétellel, mint költségtérítéssel szemben részben vagy egészben útnyilvántartás és az igazolt kiadásai alapján tételesen kívánja elszámolni a költségeit, mert például több igazolt kiadása lesz, mint az igazolás nélkül elismert költség.¹⁷ Ekkor a kifizetőnek – miként bármely, nem kiküldetési rendelvénnyel alapján kifizetett költségtérítés (költségátalány) esetében – csak a nyilatkozat szerint elszámolni kívánt összeget meghaladó bevételrészről kell adóelőleget levonnia. Ebben az esetben a magánszemély önadózó lesz, 0953-as bevallást kell benyújtania, melyben a teljes költségtérítést a bevételei között szerepeltetnie kell, és abból az elismert költségek levonhatók. Továbbá cégautóadót is fizetnie kell azokra a hónapokra, amelyekben tételesen költséget számolt el.

4. Adómentesség

Mentes az adó alól a különös méltánylást érdemlő személygépkocsi is, a következők szerint:

- a) *amelyet a megkülönböztető és figyelmeztető jelzést adó készülékek felszerelésének és használatának szabályairól szóló jogszabály előírásainak megfelelően megkülönböztető jelzést a dó készülékkel szereltek fel;*
- b) *amelyet egyház, egyházi karitatív szervezet kizárólag alapfeladata(i) ellátáshoz üzemeltet;*

¹⁶ Szja-törvény 25. § (2) bekezdés b) pontja, Gjt. 17. § (2) bekezdés..

¹⁷ Szja-törvény 46. § (3) bekezdés c) pontja.

- c) amelyet a személygépkocsi kereskedelemmel üzletszerűen foglalkozó személy vagy szervezet kizárólag továbbértékesítési céllal szerzett be;
- d) amely kizárólag halottszállításra szolgál;
- e) amelyet a betegségmegelőző vagy gyógyító céllal, szociális céllal, az egészségkárosodott, hátrányos helyzetűek segítésére létrehozott alapítvány, közalapítvány, egyesület, köztestület, valamint a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról szóló jogszabályban meghatározott célszervezet kizárólag súlyosan fogyatékos magánszemély(ek) rendszeres szállítására üzemeltet, ha működési szabályzatából, gazdálkodásából – az összes körülmény figyelembevételével – egyértelműen megállapítható, hogy az üzemeltetés ténylegesen az említett cél érdekében történik;
- f) amelyet kizárólag az egészségbiztosítási szerv által – az egészségügyi társadalombiztosítási finanszírozásának egyes szabályairól szóló jogszabály alapján – finanszírozott háziiorvosi, házi gyermekorvosi tevékenység ellátása érdekében, valamint egészségügyi államigazgatási szerv törvény alapján kizárólag betegségmegelőző, gyógyító, egészségkárosodást csökkentő közegészségügyi, járványügyi és egészségvédelmi alapfeladatának ellátása érdekében üzemeltetnek.

5. Az adó mértéke

Az új cégautóadó tételes adó, melynek havi mértéke

- 1600 cm³ hengerűrtartalmat¹⁸ vagy 1200 cm³ kamratérfogatot¹⁹ meg nem haladó hajtómotorral ellátott személygépkocsi esetén **7000 Ft**,
- egyéb személygépkocsi esetén **15 000 Ft**.

6. A kétszeres adózás kizárása

A negyedévre fizetendő cégautóadóból levonható az ugyanazon személygépkocsi után az adóalany terhére az önkormányzati adóhatóság által kivetéses módszerrel megállapított, a negyedév azon hónapjaira jutó gépjárműadó, amelyben a személygépkocsi után a cégautóadó és gépjárműadó-fizetési kötelezettség egyaránt fennállt, feltéve, hogy az adóalany a gépjárműadó-fizetési kötelezettségének határidőben eleget tett. A késedelmesen megfizetett gépjárműadó sem utólag, sem a késedelmes befizetést követően esedékes cégautóadóból nem vonható le. Ha a gépjárműadó megfizetése az adókivetés elhúzódása miatt később esedékes, mint az ugyanazon időszakra vonatkozó cégautóadó, akkor a levonást önellenőrzéssel lehet érvényesíteni. Ha a két adó megfizetésére két különböző személy kötelezett, akkor a levonás nem érvényesíthető.

7. Az új cégautóadóval összefüggő szja-törvénybeli változások

2009. február 1-jétől megszűnik az a lehetőség, hogy az egyéni vállalkozó a cégautóadó megfizetésével jogosultságot nyer a személygépkocsi valamennyi költségének elszámolására. Kizárólag üzemi célúnak az szja-törvény a jövőben csak azt a személygépkocsit minősíti, amelyet a személygépkocsi bérbeadással foglalkozó, illetve a személyszállító egyéni vállalkozó a tevékenységéhez használ, és üzleti nyilvántartásai szerint azt más célra részben sem használja. Ez egyben azt is jelenti, hogy csak erre a személygépkocsira alkalmazható az évi 20 százalé-

¹⁸ A hengerűrtartalom az összes henger hasznos belső térfogata együttvéve. Ezen belül ég el a benzin. Azonos technikai színvonalú (hatásfokú) motorok közül, amelyeknek nagyobb a hengerűrtartalma, az erősebb, de több üzemanyagot is fogyaszt. Amikor azt mondjuk, hogy „van egy 1,3-as Suzukim”, az azt jelenti, hogy a motor hengerűrtartalma nagyjából 1300 köbcenti, tehát egy henger cc. 325 cm³, melyből van négy.

¹⁹ A fogalmat kizárólag az ún. Wankel (azaz forgódugattyús) hajtómotoros autók esetében használják térfogat azonosításra. A négyütemű, egyhengeres Otto motorban minden második fordulatra jut egy munkaiütem, és a kétütemű motorban egy fordulat alatt egyszer történik munkavégzés, szemben a Wankel-motor háromszori munkavégzésével. Így egy forgótárcsás Wankel-motor egy háromhengeres kétütemű vagy egy hathengeres négyütemű motornak felel meg.

kos mértékű (ún. teljes) amortizáció. Minden más esetben csak átalány-értékcsökkenés alkalmazható, míg más költség (üzemanyag, javítás, karbantartás stb.) csak az üzemi célú futásteljesítményre jutó mértékben, illetve annak arányában számolható el.²⁰ Értékcsökkenési leírás, átalány-értékcsökkenés, vagy az említett egyéb költségek elszámolása esetén az új cégautóadót meg kell fizetni.

Megszűnik az a lehetőség is, hogy a cégautóadó megfizetésével a személygépkocsi úthasználati díja teljes egészében elszámolható költség: *abból csak az úthasználatra jogosultság időszakában a díjköteles útszakaszon történt üzleti célú futásteljesítmény arányában számított rész vehető figyelembe.*²¹ A vállalkozói kivét fogalmából kikerül a magáncélú úthasználat figyelembevétele, és az ezzel összefüggő 50 százalékos választási lehetőség.²² Ugyanakkor az úthasználat díjának előbbiek szerinti elszámolása nem jár együtt az új cégautóadó fizetési kötelezettséggel, ha egyébként a személygépkocsira vonatkozóan nem történik költségelszámolás.

A 2009. február 1-jei hatálybalépésre tekintettel 2009. évben

- a) *január hónapra még a „rég*i” szabályokat kell alkalmazni, vagyis a cégautóadó-tétel megfizetésével a 20 százalék értékcsökkenés és az éves úthasználati díj egy tizenketted része, valamint az üzemi használat arányában a január hónapban felmerült kiadások (ideértve a januárban érvényes úthasználati díjat is) számolhatók el;
- b) *február 1-jétől, az év hátralevő részében felmerült kiadások (ideértve a februártól érvényes úthasználati díjat is) csak az üzemi használat arányában számolhatók el. Elszámolható továbbá 2009. évben használatba vett személygépkocsira az átalányban érvényesíthető értékcsökkenési leírás is.*

Az egyéni vállalkozó kisvállalkozói kedvezményt új személygépkocsi beszerzésekor azzal a feltétellel érvényesíthet, érvényesíthetett, ha az ezt követő négy adóévben cégautóadót fizet, kivéve ezen belül azt az időszakot, amely a törvényben meghatározott esetekben a kisvállalkozói kedvezmény kétszerese utáni adókötelezettség beálltát követi. Ez a feltétel az új cégautóadóra vonatkozóan azt jelenti, hogy amikortól nem valósul meg a cégautóadó előzőek szerinti megfizetése, a személygépkocsi akkortól nem minősül kizárólag üzemi célúnak, és annak az a következménye, hogy a kisvállalkozói kedvezmény kétszerese után 16 százalékos adókulccsal adózni kell.²³

A személygépkocsi magáncélú használatára tekintettel nem keletkezik adókötelezettség.²⁴

Ha az egyéni cég átalakulása keretében az egyéni vállalkozó tulajdonában levő személygépkocsi társas vállalkozás tulajdonába kerül (és ezáltal a kisvállalkozói kedvezmény is „átszáll” a társas vállalkozásra) a kisvállalkozói kedvezményről szóló rendelkezésekben nem kell a magánszemély egyéni vállalkozói jogállását megszüntetnek tekinteni, vagyis emiatt a kisvállalkozói kedvezmény kétszerese utáni adót a magánszemélynek nem kell megfizetnie. A társas vállalkozásnak, mint jogutódnak, a magánszemély által egyéni vállalkozóként igénybevett kisvállalkozói kedvezményt a továbbiakban jogfolytonosan a társasági adóról és az osztalékadó-ról szóló törvény²⁵ rendelkezései szerint kell kezelnie. A társas vállalkozás a személygépkocsival kapcsolatos minden költséget elszámolhat a számviteli szabályok szerint, továbbá a

²⁰ Szja-törvény 11. számú melléklet III. fejezet.

²¹ Szja-törvény 11. számú melléklet I/28. pont.

²² Szja-törvény 16. § (4) bekezdés

²³ Szja-törvény 49/B. § (11)-(14) bekezdés.

²⁴ Szja-törvény 1. számú melléklet 8.37. pont.

²⁵ 1996. évi LXXXI. törvény.

személygépkocsi nem magánszemély tulajdonosaként köteles cégautóadót is fizetni. Ha azonban a személygépkocsi a magánszemély tulajdonában marad, a kisvállalkozói kedvezménynek a társas vállalkozás nem lehet a jogutódja, ezért az e címen levont összeg kétszerese utáni adót a magánszemélynek – mivel az egyéni vállalkozói jogállása megszűnt – meg kell fizetnie.²⁶

²⁶ *Szja-törvény 49/B. § (14) bekezdés e) pontja.*